

Asia: VN/16699/2021

Lausuntopyyntö kuntia koskevien valtionavustuskäytäntöjen kehittämisestä

1. Taustatiedot

Klikkaa ja lisää otsikko valintakysymykselle

Valtionapuviranomainen

2. Ehdotukset kuntien valtionavustuskäytäntöjen kehittämiseksi

Ehdotus 1: Ohjauksen ja rahoituksen periaatteiden selkiyttäminen

Raportissa esitetään avustusten yhdistämistä isommiksi ilmiölähtöisiksi kokonaisuuksiksi. Aluehallintovirastot pitävät lähtökohtaisesti hyvänä, että kuntaorganisaatiota tarkastellaan kokonaisuutena ja kehittämistarpeita lähestytään ilmiöistä käsin, mutta lisäksi on tarkasteltava myös sitä, katoavatko avustuksen tavoitteet, jos avustusta ei voi kohdentaa tarkemmin. Tässä huolena on, että pienten substanssien tukeminen ja kehittäminen vaarantuu. Lisäksi on otettava huomioon, että ilmiölähtöinen tarkastelu vaatii tuekseen monipuolista tiedontuotantoa ja tiedolla johtamisen osaamisen kehittämistä niin valtionhallinnossa kuin kunnissakin.

Aluehallintovirastot katsovat, että on tärkeää selvittää myös se, onko valtionavustus aina oikea instrumentti kyseisen asian edistämiseksi. Valtionavustus soveltuu käytettäväksi erityisesti, kun kyse on kehittämisestä, kokeilusta tai investoinnista, mutta nykyisistä avustuksista osa ei välttämättä edistä toiminnan kehittämistä, vaan toistuu vuosittain samanlaisena. Raportissa esitetään lakisääteisiin tehtäviin liittyvien valtionavustusten siirtämistä valtionosuuteen, mutta onko siinä riski, että valtionosuus ei kohdistu tahdottuun asiaan.

Raportissa todetaan, että ”kunnalle tulee jättää itsehallinnon edellyttämä harkintavalta päättää avustuksen kohteena olevien tehtävien hoitamisesta. Avustuksia ei tulisi käyttää keinona lisätä kuntiin kohdistuvaa ohjausta”. Aluehallintovirastot katsovat, että vaikka kunnilla tulee olla riittävä harkintavalta päättää avustuksen kohteena olevan tehtävän hoitamisesta, avustuksen myöntäjällä tulee jatkossakin olla mahdollisuus ohjata ja asettaa avustuksen käytölle ehtoja, joilla turvataan myös yhteismitallisen tietovarannon kerääminen. Valtionavustukset ovat perinteisesti olleet osa

kuntien ohjausta tulos-, normi- ja informaatio-ohjauksen rinnalla, ja asiaa on tarkasteltava myös avustuksen saajan selontekovelvollisuudesta sekä avustuksen vaikuttavuuden mittaamisen näkökulmasta.

Nykyään valtion strategioissa, kuten hallitusohjelmassa, annetaan usein tarkkoja tavoitteita ja ohjataan valtionavustusten kohdentamista, mutta toisaalta rahoitus on vähäistä näille strategioissa esitetyille asioille. Ongelmana on, että tavoitteet ja resurssit eivät kohtaa, kuten on käynyt esimerkiksi Harrastamisen Suomen mallin avustamisessa. Lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla osasta avustuksista säädetään eri laeissa, jolloin niiden perustaa ei voi muuttaa ilman lainsäädännön muuttamista.

Kunnissa eri toimintojen ja kaupunkitasoisen strategisen suunnittelun yhtymäpinta on usein aika ohut. Valtionavustuksia hakiessa kuntien tulisi sitoa avustus paremmin kuntatasoiseen strategiseen suunnitteluun ja asiakirjoihin. Raportissa jää epäselväksi, kuinka valtionavustusjärjestelmä huomioi ja tukee kuntia suunnitelmallisuuden kehittämisessä.

Ehdotus 2: Hyvinvointialueiden ja kuntien tehtävien muutoksen vaikutusten huomiointi

Aluehallintovirastot pitävät hyvänä sitä, että raportissa on kiinnitetty asiaan huomiota. Vaikutuksia valtionavustustoimintaan pystytään arvioimaan paremmin vasta sitten, kun toimijoiden roolit selkeytyvät, mutta selvää on, että verkostojen merkitys korostuu. Lisäksi on tärkeää, että jos hyvinvointialueille tulee oikeus saada ja jakaa valtionavustuksia, muutoksen vaikutukset muihin toimijoihin selvitetään hyvissä ajoin.

Ehdotus 3: Heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien huomioiminen

Aluehallintovirastot pitävät hyvänä sitä, että asia on tunnistettu raportissa, sillä avustus on aidosti ainoa mahdollisuus toiminnan kehittämiseen joissakin pienissä ja taloudellisesti heikossa asemassa olevissa kunnissa. Toisaalta aluehallintovirastoissa on kuitenkin havaittu, että joistakin kunnista ei saada valtionavustushakemuksia, koska näillä kunnilla ei ole resursseja "hankehumpaan".

Raportissa esitetään, että myöntäjän tulee arvioida valtionavustuksen riskiä kunnan talouden kriisiytymiseen. Aluehallintovirastojen myöntämissä toiminnallisissa avustuksissa tällaista riskiä ei juuri ole, jos puhutaan kuntatoimijoista. Kolmannen sektorin toimijoiden osalta riskiä voi esiintyä ja tähän aluehallintovirasto kaipaisi työkaluja ja tietoa.

Lähtökohtaisesti aluehallintovirastot pitävät hyvänä asiana myös sitä, että heikossa taloudellisessa asemassa olevia kuntia voitaisiin avustaa painotetusti. Tältä osin tulisi kuitenkin tarkastella myös sitä, onko se mahdollista ilman kuntien yhdenvertaisuuden vaarantumista.

Ehdotus 4: Vuosikellon mukainen ennakoitava toiminta

Aluehallintovirastot katsovat, että raportissa esitettyyn vuosikelloon liittyy monenlaisia haasteita.

Vuosikello on laadittu ensisijaisesti kuntatoimijoiden näkökulmasta eikä siinä oteta kaikilta osin huomioon valtionapuviranomaisten kalenterivuoden kiertoon liittyviä muita tehtäviä ja aikatauluja. Aikataulun aikaistuminen nykyisestä tarkoittaisi käytännössä sitä, että hakuilmoitusten valmistelu ajoittuisi kesälomakaudelle ja päätöksiä taas valmisteltaisiin joululomien aikaan. Hakuilmoitusten ja päätösten valmisteluun sisältyy paljon keskustelua ja neuvottelua eri tahojen kanssa, joten näiden vaiheiden sijoittuminen loma-aikoihin olisi ongelmallista. Kun lisäksi otetaan huomioon esitettyyn vuosikelloon sisällytetyt uudet tehtävät, kuten raportointiin ja arviointiin liittyvät tehtävät vieläpä yhtäaikaisesti uusien hakujen valmistelun kanssa, aluehallintovirastoilla ei ole nykyisillä resursseilla mahdollisuuksia toteuttaa esitettyjä tehtäviä.

Lisäksi esitetyn vuosikellon haasteena on, että vuosi on lyhyt aika kehittämistoiminnalle, jos siinä ajassa pitää pystyä myös raportoimaan ja analysoimaan aikaisemmat tulokset. Koko 3 - 4 vuoden sykli puolestaan on tässä suhteessa pitkä.

Ennakointiin oman haasteensa tuo se, että esimerkiksi opetus- ja kulttuuritoimessa on paljon avustuksia, joissa painopistealueet ovat jatkuvassa muutoksessa. Avustusten suunnittelussa keskeistä on, että prosessissa ovat mukana ministeriö, myöntävä viranomainen ja hakijat.

Raportin perusteella jää myös epäselväksi, miten avustusrytmin siirtymävaihe on tarkoitus toteuttaa. Jos esitetyn vuosikellon mukaiseen aikatauluun päätetään siirtyä, se edellyttää huolellista suunnittelua ja valmistautumista, jotta se on sujuvaa eikä avustuksiin tule tarpeettomia katkoksia.

Ehdotus 5: Laaja-alaisen ymmärryksen, tiedon ja kuulemisen edistäminen

Aluehallintovirastot kannattavat sinänsä tavoitetta laaja-alaisen ymmärryksen, tiedon ja kuulemisen edistämisestä, mutta raportissa kuvattu malli on kuitenkin ristiriidassa prosessin keventämistä koskevan tavoitteen kanssa. Aluehallintovirastot pitävät kuvattua mallia raskaana ja resursseja vaativana sekä valtionapuviranomaisen että hakijan näkökulmasta.

Raportissa esitetyissä ehdotuksissa toimenpiteiksi ja keinoiksi edellytetään hakijalta nykyistä laajempaa tietopohjaa ja sen hyödyntämistä. Tiedolla johtamisen ja tiedon yhteismitallisuuden varmistamiseksi sekä hakijalla että valtionapuviranomaisella tulisi olla käytössä yhtenäiset työkalut.

Ehdotus 6: Pienten toimijoiden ja hankkeiden avustamisen vaikuttavuuden parantaminen

Raportissa todetaan, että hakijoiden erilaiset tarpeet on huomioitava ja että avustustoiminta on sirpaleista ja sen vuoksi se tulisi koota laajemmiksi ja monivuotisiksi avustuskokonaisuuksiksi.

Aluehallintovirastot katsovat, että lähtökohtaisesti erityisesti pienten yksittäisten avustusmuotojen kokoaminen yhteen toisi avustustoimintaan lisää vaikuttavuutta ja tehokkuutta. Toisaalta tätä tulisi kuitenkin tarkastella myös siitä näkökulmasta, heikentääkö avustusten integroiminen substanssikohtaista kehittämistä. Lisäksi huomiota on kiinnitettävä siihen, että monialaiset hankkeet

edellyttävät muutoksia lainsäädäntöön sekä monialaisia verkostoja valtionavustuksen myöntäjän päätöksenteon tueksi.

Aluehallintovirastot ilmaisevat myös huolensa siitä, onko pienillä kunnilla resursseja raportissa esitettyihin toimintamalleihin. Kuntien erilaisten toimintaympäristöjen huomioiminen edellyttäisi valtionapuviranomaiselle laajempaa harkintavaltaa avustustoiminnassa.

Ehdotus 7: Verkostojen hyödyntäminen

Raportissa on esitetty tavoitteeksi suunnitella valtionavustuskokonaisuudet yhteistyössä hakijoiden, myöntäjien ja heidän verkostojensa kesken.

Aluehallintovirastot toteavat, että on tärkeä tunnistaa ja hyödyntää jo olemassa olevia verkostoja. Niin olemassa olevien kuin uusienkin verkostojen hyödyntämisen onnistumisessa olennaisinta on kuitenkin verkoston johtaminen ja kaikkien keskeisten toimijoiden sitoutuminen työskentelyyn. Oma kysymyksensä on myös se, miten ylipäänsä varmistetaan, että alueittain kaikki tarvittavat tahot pääsevät tärkeisiin verkostoihin mukaan.

Valtionapuviranomaiselle esitetään raportissa paljon verkostomaiseen yhteistyöhön liittyviä velvoitteita kuten verkostojen luomista, koordinointia, kehittämistä ja verkostoista viestimistä. Aluehallintovirastojen näkökulmasta tämä on nykyisillä resursseilla mahdotonta toteuttaa.

Ehdotus 8: Avustustoiminnan roolien ja prosessien selkeyttäminen

Aluehallintovirastot pitävät avustustoiminnan roolien ja prosessien selkeyttämistä tarpeellisena. Nykyisistä avustuskokonaisuuksista lasten ja nuorten harrastustoiminta on esimerkki kokonaisuudesta, jossa tarve selkeyttämiselle on ilmeinen.

Raportissa rooleihin ja prosesseihin esitetään merkittäviä muutoksia, jotka vaativat kuitenkin paljon kehittämistä ja resursseja eri toimijoiden yhteisen näkökulman ja ymmärryksen löytämiseksi.

Aluehallintovirastojen näkökulmasta sujuvan valtionapuprosessin edellytyksenä on läpinäkyvä ja avoin keskustelu sekä selkeä roolitus avustuskokonaisuudessa. Aluehallintovirastot vastaisivat jatkossa valtionavustusten myöntäjän roolissa koko avustustoiminnan prosessista. Tämä muuttaisi nykyistä käytäntöä, jossa ministeriö on määritellyt pitkälti avustuksen painopisteet ja hakuohjeet. Aluehallintovirastot näkevät tämän kehityksen myönteisenä, mutta sitä varten on turvattava riittävät resurssit.

Raportissa esitetään, että neuvottelu- ja toimikunnat muuttuisivat strategisiksi. Tämä tarkoittaisi aluehallintovirastojen toiminnassa esimerkiksi sitä, että alueellisten liikuntaneuvostojen tehtävät tulisi arvioida uudestaan ja tehdä myös tarvittavat muutokset lainsäädäntöön.

Ehdotus 9: Yhtenäisyyden ja läpinäkyvyyden parantaminen

Aluehallintovirastot pitävät esitettyjä tavoitteita ja keinoja hyvinä. Erityisesti on panostettava hakuilmoitusten suunnitteluun.

Ehdotus 10: Vaikutusten arvioinnin ja mittauksen periaatteiden hyödyntäminen

Aluehallintovirastot katsovat, että raportin esitykset vaikutusten arvioinnin ja mittauksen periaatteiden hyödyntämisestä ovat tavoittelemisen arvoisia. Vaikuttavuuden arvioinnin osaamisen kehittäminen vaatii kuitenkin panostusta muun muassa siihen, miten vaikutusketjuja luodaan ja miten niitä hyödynnetään. Lisäksi on tärkeää varmistaa, että vaikutusten arviointi ei tee valtionavustusprosessista lähtökohtaisesti raskaampaa ja että siitä ei muodostu estettä hakijoille.

Myös aluehallintovirastojen kannalta on sinänsä myönteistä, että eri valtionapuviranomaisten asiakirjoja ja menettelyjä yhdenmukaistetaan, mutta kokonaisuudessaan esitetty vaikutusten arviointi ja mittaaminen sisältävät aluehallintovirastojen näkökulmasta sellaisia lisätehtäviä, joita ei ole mahdollista toteuttaa nykyisellä henkilöstöresurssilla.

Ehdotus 11: Tulosten käytäntöön viennin edistäminen periaattein, toimintatavoin ja velvoittein

Aluehallintovirastot pitävät kuvausta pitkäjänteisesti tapahtuvasta kehittämistyöstä hyvin esitettynä ja lähtökohtaisesti kannatettavana.

3 Yleiset huomiot kehittämis ehdotuksista

Yleiset huomiot kehittämis ehdotuksista

Loppuraportissa esitetään valtionavustuskäytäntöihin merkittäviä ja laajoja uudistuksia. Raportissa ei kuitenkaan ole arvioitu uudistusten vaikutuksia esimerkiksi eri toimialojen lainsäädäntöön ja käytettävissä oleviin resursseihin. Tiedolla johtaminen, ilmiölähtöisyys, verkostoituminen ja toimintaympäristön ymmärrys kulkevat vahvasti mukana läpi raportin. Tämä kaikki vaatii kuitenkin nykyistä enemmän henkilöresurssia ja jää epäselväksi, miten uudistukset tulotaiiin toteuttamaan ilman, että siitä tulee liian raskas ja kaikkia työllistävä kokonaisuus. Raportissa korostetaan, että uudistuksilla halutaan ”keventää” nykyistä valtionavustusjärjestelmää, mutta iso osa kehittämis ehdotuksista tuntuu raskaalle tähän tavoitteeseen nähden.

Raportin puutteena voidaan nähdä, että valtionavustuskäytäntöjen kehittämistä tarkastellaan irrallaan poliittisesta päätöksenteosta. Valtionavustukset ovat valtion varoista myönnettävää harkinnanvaraista julkista rahoitusta, jolla tuetaan yhteiskunnallisesti tarpeelliseksi katsottavaa toimintaa tai hanketta. Tämä tarpeen tunnistaminen tehdään pitkälti poliittisessa järjestelmässä sen sijaan, että yhteiskunnallinen tarve tunnistetaan yhteistyössä hakijoiden ja myöntäjien välillä, kuten raportissa todetaan. Raportissa korostetaan avustustoiminnan strategisuutta ja pitkäjänteisyyttä, mutta käytännössä erilaiset poliittiset intressit voivat tehdä avustamisesta niin valtionavustusten myöntäjien kuin hakijoidenkin näkökulmasta pirstaleista toimintaa.

Raportin kehittämisehdotusten tavoitteena on ollut vastata kuntien valtionavustuskäytänteisiin liittyviin haasteisiin. Tämä näkyy raportissa vahvana asiakasnäkökulmana, mutta samalla se on tarkoittanut sitä, että haasteena nähdään valtionapuviranomaisen toiminta ja sen kehittäminen. Hyvänä asiana on pidettävä, että erityistä huomiota on kiinnitetty heikossa taloudellisessa asemassa olevien kuntien huomioimiseen ja pienten toimijoiden avustamisen vaikuttavuuden parantamiseen. Toisaalta monet kehittämisehdotukset mahdollisesti toteutuessaan voivat johtaa siihen, että pienillä kunnilla ei ole välttämättä resursseja osallistua ilmiötarkasteluun, verkostoitumiseen, vaikuttavuuden arviointiin tai laaja-alaisen ymmärryksen, tiedon ja kuulemisen edistämiseen samalla tavalla kuin isoilla kunnilla. Voikin kysyä, olisiko jatkossa vain sellaisilla asiakkailta mahdollisuus tulla kuulluksi ja avustetuksi, kenellä on resursseja siihen.

Raportin mukaan kuntajaoston järjestämissä kehittämistyöpajoissa esiin nostettiin ministeriön ja toimeenpanevan viranomaisen suhde silloin, kun avustuksia ei myönnetä suoraan ministeriöistä. Viranomaiset kokivat avustusten tulevan annettuina, jolloin toimeenpanijat eivät pääse vaikuttamaan avustuksiin, niiden sisältöön tai avustusperusteisiin ja -kriteereihin. Aluehallintovirastot yhtyvät tähän näkemykseen. Aluehallintovirastoilla on hakijakentän ja toimijaympäristön hyvä tuntemus, joka tulisi ottaa nykyistä paremmin huomioon avustusvalmistelussa.

Lisäksi on huomattava, että varsinaisen hakuprosessin digitalisointi ei tuo aluehallintovirastoille samanlaista käsittelyprosessin tehostumista kuin sellaisille valtionapuviranomaisille, joilla ei ole ollut käytössään sähköistä hakujärjestelmää. Uuden digitaalisen palvelun käyttöönotto ei siten vapauta aluehallintovirastoissa henkilöstöresursseja, joka voitaisiin kohdentaa uusiin suunniteltuihin tehtäviin ja toimintoihin - päinvastoin esitettyjen suunnitelmien toteutuessa aluehallintovirastoihin syntyy huomattava resurssitarve.

Kootut huomiot koskien liitettä 4, näkökulmana liikuntapaikkarakentaminen:

- ”Investointiavustuksia tulisi tarkentaa vastaamaan valtio- ja kuntahallinnossa käytössä olevia käsitteitä. Investointiavustuksena pidetään avustusta, joka kohdistuu pitkävaikutteiseen (>1 vuosi) ja merkittävään hankintamenoon tai sen lisäykseen (vähintään 10 000 euroa).”

- ”Myös perusparannusta pidetään investointina...Hyödykkeiden korjaukseen ja kunnossapitoon liittyvät menot merkitään suoraan kuluksi, jolloin korjaukseen ja kunnossapitoon kohdistuvia avustuksia ei pidettäisi investointiavustuksina...Investointityöryhmä ehdottaa, että investointiavustuksena pidettäisiin avustusta, joka kohdistuu pitkävaikutteiseen ja merkittävään hankintamenoon tai sen lisäykseen. Hankintameno tai sen lisäys aktivoidaan hakijan taseeseen tai sillä on vaikutuksia hakijan taseeseen.”

Aluehallintovirastot pitävät esitettyä investointimenon alarajaa varsin matalana ainakin liikuntapaikkarakentamisen valtionavustusten näkökulmasta. Liikuntapaikkarakentamisessa ehtona on tällä hetkellä, että valtionavustusta ei myönnetä kustannuksiltaan alle 20 000 euron (alv. 0 %) hankkeisiin ilman kunnallistaloudellisia erityistarpeita (opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun asetuksen (1766/2009) 26.3 §).

Toisaalta käsitelmäärittelyt selkeyttäisivät kuitenkin nykyistä tulkinnallista tilannetta tältä osin (milloin katsotaan kyseessä olevan perusparannus ja milloin korjaus tai kunnossapito: mikä on milloinkin avustuskelpoista).

- "Nimenkirjoitusoikeuksiin ja oikeuksien tarkistamiseen liittyvät menettelyt tulisi yhtenäistää, yksinkertaistaa, automatisoida osaksi rekistereistä saatavia tietoa tai Suomi.fi valtuuksien hallintaa. Erillisistä nimenkirjoitusoikeutta koskevista liitteistä tulisi luopua."

Aluehallintovirastot pitävät esitystä kannatettavana. Nimenkirjoitusoikeuteen liittyvät variaatiot kunnissa ovat lisääntyneet ja siihen liittyvää varmentamista tulee yksinkertaistaa.

- "Huomiota tulee kiinnittää siihen, että hakulomakkeella kysytään vain sellaisia tietoja, joita tarvitaan avustusten myöntämiseksi."

Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan hakulomakkeella ja liitteinä vaadittavia tietoja olisi hyvä tarkastella siitä näkökulmasta, että ne vastaisivat nykyistä paremmin hakukohteiden vaatimuksia. Tällä hetkellä esimerkiksi liikuntapaikkarakentamisessa on samat hakuohjeet ja avustusehdot sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimivallassa oleville kustannuksiltaan merkittävillä hankkeilla (ka 700 000 e tai yli, alv 0 %) että aluehallintovirastojen toimivallassa oleville kustannuksiltaan muille kuin merkittävillä hankkeilla (ka alle 700 000 e, alv 0 %). Kustannuksiltaan hyvin erisuuret hankkeet poikkeavat luonteeltaan ja sisällöltään merkittävästi toisistaan (esim. pieni lähiliikuntapaikkahanke ja suuri liikuntahalli-uimahallihanke).

- "Avustusehdoissa on määritelty erilaisia käyttöaikoja vaihdellen 15 - 30 vuoden aikavälillä. Käyttöajoista säädetään valtionavustuslain 13 §:ssä. Käyttöaikojen osalta olisi hyvä tarkastella ajan pituutta suhteessa hallinnossa tapahtuviin muutoksiin. Esimerkiksi hyvinvointialueita muodostettaessa voi eteen tulla tilanteita, joissa olemassa olevista rakennuksista luovutaan ja avustuksia jouduttaisiin palauttamaan tai takaisinperimään."

Aluehallintovirastojen näkemyksen mukaan valtionavustuksella hankitun omaisuuden käyttöaikoja tulee tarkastella ja pohtia niihin liittyvän harkinnan lisäämistä. Esimerkiksi väestörakenteeseen ja väestön sijoittumiseen liittyvillä muutoksilla on suora vaikutus joidenkin liikuntapaikkojen ylläpidon

järkevyyteen. Pakottavista syistä johtuvaa käyttöajan lyhentämistä tulisi voida tarkastella asiakkaan eduksi. Lisäksi käyttöaikoihin liittyvää sääntelyä olisi hyvä yhtenäistää.

- "Valtionavustuslain 23 §:ää, joka määrittelee investointiavustusten palautettavaa ja takaisinperittävää määrää on tarpeen selkeyttää. Käyvän arvon määrittely ja laskenta on ollut haasteellista ja johtanut tilanteisiin, jossa palautettava tai takaisinperittävä määrä on voinut ollut suurempi kuin myönnetty avustus. Kohtuullistamispäätöksiä on tehty, mutta ao. säädöstä ja siihen liittyviä menettelyjä olisi hyvä tarkastella valtionavustushankkeen lakijaostossa."

Aluehallintovirastot pitävät esitystä kannatettavana. Tarkasteluun olisi valtionavustuslain 23 §:n lisäksi hyvä ottaa myös opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annetun lain (1705/2009) 53 §. Myönnetyn avustuksen palautukseen liittyviä laskentaperusteita on tarkistettava, jotta kohtuuttomilta palautuspäätöksiltä vältytään.

- "Investointiavustuksiin liittyviä fyysisiä paikan päällä tehtäviä tarkastuksia tehdään vähemmän."

Aluehallintovirastot toteavat, että liikuntapaikkarakentamisen avustuskohteisiin tehdään runsaasti fyysisiä tarkastuksia paikan päällä. Linjaa tehtävien tarkastusten tarpeellisuudesta sekä tarkastusten tekemiseen liittyvistä menettelyistä olisi hyvä tarkentaa.

Post Kaisa

Lapin aluehallintovirasto - Aluehallintovirastojen yhteinen lausunto